

Vihhti

Vihdin kunnan konserniohje

Sisällysluettelo

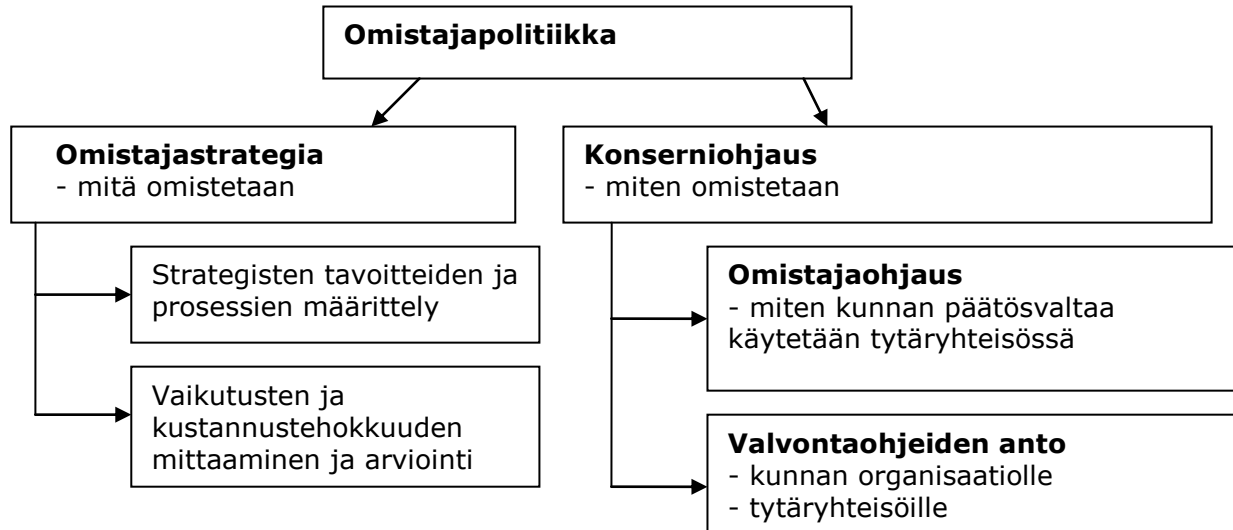
1.	KUNNAN OMISTAJAPOLITIikka	3
2.	KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE	4
3.	KONSERNIN LAAJUUS	4
4.	KONSERNIOHJEEN SITOVUUS.....	5
5.	KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN.....	6
6.	KONSERNIN JOHTO JA MUUT KONSERNIOHJAUKSEEN VAIKUTTAVAT TAHOT.....	6
7.	KESKITETYT KONSERNITOIMINNOT	8
8.	KONSERNIRAPORTOINTI JA TIETOJEN ANTO	11
8.1.	Toiminnan ja talouden suunnittelu sekä seuranta.....	11
8.2.	Konsernitilinpäätös	11
9.	KONSERNIN TARKASTUS JA VALVONTA	12
10.	TYTÄRYHTEISÖJEN NEUVOTTELUVELVOITTEET, KUNNAN EDUSTAJIEN OHJEISTAMINEN, VELVOLLISUUDET JA VALINTAPERUSTEET.....	13
11.	TIEDOTTAMINEN KONSERNIA KOSKEVISTA ASIOISTA	16
	Luettelo konserniyhteisöistä = Vihdin kunnan konsernirakenne	17

1. KUNNAN OMISTAJAPOLITIikka

Kunnan omistajapolitiikka on johtamisen väline, joka luo puitteet kunnan menestykselliselle toiminnalle. Omistajapolitiikan tavoitteena on turvata kunnan pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvä päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjänteisyys ja pääomien käytön tehokkuus. Omistajapolitiikalla ohjataan käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten pääomasijoitusten hankintaa, hoitoa ja luovutusta koskevaa päätöksentekoa kunnassa.

Omistajapolitiikalla määritellään kunnan strategisesti tärkeät omistukset, asetetaan sitoutuneen pääoman tuottotavoitteet ja muut tavoitteet sekä vastuut omaisuuden käytössä ja omistukseen liittyvässä raportoinnissa.

Kunnan omistajapolitiikan tavoitteet määritellään tarkemmin valtuuston päättämissä omistajapolitiikan linjauksissa, joita täydentävät toimialakohtaiset linjaukset ja strategiat. Tässä ohjeessa käsitellään vain konserniohjeen osio omistajapolitiikasta.

Kuvio: omistajapolitiikan sisältö (Lähde: Suomen Kuntaliiton konserniohje)

1.1. KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE SEKÄ KUUMA YHTEISTYÖ

Konserniohjaus jaetaan omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamiseen. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhteisön orgaaneissa. Valvontaohjeita voidaan antaa kunnan omille toimielimille, viranhaltijoille ja luottamushenkilöille.

Kunnan konserniohjauksen lähtökohtana on, että kunnan edustajat kaikissa yhteisöissä noudattavat kunnanvaltuuston hyväksymiä strategisia, taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita sekä kunnanhallituksen ja viranhaltijoiden antamia menettelyohjeita.

Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen, kuntayhtymien, osaomisteisten yhteisöjen, yhdistysten ja säätiöiden omistajaohjauksessa. Kunnan edustajat kaikissa yhteisöissä sitoutuvat toimimaan konserniohjeiden mukaisesti.

Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen ja käytäntöjen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Kuntakonsernia koskeva sääntely perustuu kuntalakiin (mm. 13 §, 16a §, 25a § ja 68a §) sekä kirjanpitolakiin. Kuntalain 13 §:n mukaan valtuuston tulee päättää konserniohjauksen periaatteista.

Kuuma-yhteistö

Kuuma-omistajapolitiikan valmistuttua tullaan se liittämään tähän ohjeeseen.

2. KONSERNIN LAAJUUS

Konserniohje koskee konserniin kuuluvia tytäryhteisöjä. Tytäryhteisöksi katsotaan osakeyhtiö, säätiö tai muu sellainen yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Vihdin kunnalla on määräysvalta yhteisössä silloin, kun kunnalla yksin tai yhdessä konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen kanssa on enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja äänten enemmistö perustuu

omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, osakassopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin tai muuhun sopimukseen.

Vihdin kunnalla on määräysvalta myös silloin, kun kunnalla on oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä yhteisön hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä taikka toimielimessä, jolla on tämä oikeus, ja kunnan oikeus perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin tai muuhun sopimukseen.

Osakkuusyhteisönä pidetään yhteisöä, jos Vihdin kunnalla tai sen tytäryhteisöillä on vähintään viidesosa ($1/5$) ja enintään puolet ($1/2$) kyseisen yhteisön osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä.

3. KONSERNIOHJEEN SITOVUUS

Kunnan edunvalvonnan lähtökohtana on, että kunnan edustajat kaikissa yhteisöissä noudattavat kunnanvaltuuston hyväksymiä strategisia, taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita sekä kunnanhallituksen ja muiden toimivaltaisten kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden antamia menettelyohjeita. Tehokkaan edunvalvonnan edellytyksiä ovat riittävän aikainen tilanteiden ja mahdollisuuksien tunnistaminen sekä suunnitelmallinen ja määrätietoinen varautuminen edunvalvontatilanteisiin. Edunvalvonnalla saadaan aikaan välittömiä ja välillisiä taloudellisia vaikutuksia samalla, kun edistetään kunnan strategisten päämäärien toteutumista. Kunnan strategia koskee koko konsernia.

Kuntakonsernissa hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu. Tytäryhteisöjen on yhtiöjärjestyksestä laatiessaan tai muuttaessaan huomioitava konserniohjeen määräykset.

Osakkuusyhteisöjen, kuntayhtymien, osaomisteisten yhteisöjen, yhdistysten ja säätiöiden ohjaukseen konserniohjetta noudatetaan soveltuvin osin.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvät periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

4. KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN

Konserniohjeen hyväksyy kuntalain mukaisesti kunnanvaltuusto.

Konserniohje on käsiteltävä tytäryhteisön hallituksessa tai vastaavassa toimielimessä.

5. KONSERNIN JOHTO JA MUUT KONSERNIOHJAUKSEEN VAIKUTTAVAT TAHOT

Konsernin johdon (kuntalain 25a §) muodostavat

- kunnanhallitus
- kunnanjohtaja
- keskusjohtajat
- talous- ja strategiajohtaja

Valtuusto

- määrittelee ja hyväksyy kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset ja omistajapolitiikan
- hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kuntakonserniin kuuluville yhteisöille
- hyväksyy konserniohjeet
- hyväksyy tilinpäätöksen, joka sisältää konsernitilinpäätöksen
- valitsee jäsenet kunnanhallitukseen ja lautakuntiin sekä muihin toimielimiin, ellei päätösvalta kuulu toiselle toimielimelle
- nimeää kunnan edustajat kuntayhtymien valtuustoihin ja yhtymäkokouksiin, ellei päätösvalta kuulu toiselle toimielimelle

Kunnanhallitus

- johtaa kuntakonsernia
- valvoo, että konserniin kuuluvat yhteisöt toimivat valtuuston asettamien tavoitteiden ja omistajapolitiikan mukaisesti ja että niiden toimintapolitiikat ovat kunnan edun mukaiset
- nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavassa elimessä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeita voida antaa kunnanjohtajan toimesta
- tekee esityksiä valtuustolle omistajapolitiikan linjauksista ja konserniohjauksen periaatteista sekä tytäryhteisöille ja kuntayhtymille asetettavista tavoitteista

- vastaa konserniin kuuluvien yhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien toiminnasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä
- nimeää kunnan valvontavastuulliset

Lautakunta

- huolehtii erityistoimialaansa kuuluvista tehtävistä ja tytär- ja osakkuusyhteisöjen toiminnan seurannasta ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista yhtiön johdolle ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle.

Kunnanjohtaja

- vastaa konsernin operatiivisesta johtamisesta ja seurannasta
- johtaa kunnan talouden ja hallinnon sisäistä valvontaa
- seuraa kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle
- antaa ohjeet kunnan edustajille yhteisöjen hallinnossa omistajan kantaa edellyttävissä päätöksissä. Asian ollessa erityisen merkityksellinen, ohjeet antaa kunnanhallitus.

Talous- ja strategiajohtaja

- seuraa konsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä kunnanhallitukselle.

Kunnan valvontavastuulliset

- ovat erikseen nimettyjä
- seuraavat valvottavassa yhteisössä kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoivat tarvittaessa kunnanhallitukselle tai kunnanjohtajalle
- pitävät aktiivisesti yhteyttä kunnan luottamushenkilöedustajiin
- seuraavat konsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekevät tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä kunnanjohtajalle
- vastaanottavat valvottaviensa yhteisöjen raportit, kokouskutsut ja pöytäkirjat

Kunnan luottamushenkilö edustajat

- nimettyjä yhteisöön edustamaan kuntaa
- toimivat tytäryhteisöjen ja muiden yhteisöjen hallintoelimissä siten, että valtuuston yhteisölle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- valvovat kunnan taloudellisia ja toiminnallisia etuja lakien ja asetusten puitteissa

- vastaavat vastuuyhteisön seurannasta kuntaan päin ja tekevät tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia sekä raportoivat konsernijohtolle vähintään kaksi kertaa vuodessa.
- sitoutuvat noudattamaan saamiaan ohjeita
- ovat aktiivisesti yhteydessä kuntaan ja valvontavastuullisiin
- valvovat, että ennakosuostumus on haettu tarvittaessa ennen päätöstä
- toimivat tarvittaessa asiantuntijana yhteisön asioita käsiteltäessä

Tarkastuslautakunta

- arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet konsernissa toteutuneet
- huolehtii konsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä.

Tilintarkastaja

- tarkastaa konsernitilinpäätöksen
- antaa lausunnon, onko konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

6. KESKITETYT TOIMINNOT

Keskitetyillä toiminnoilla tarkoitetaan toimintoja, joita konserniyhteisössä tuotetaan keskitetysti muille konserniin kuuluville yhteisöille. Konserniyhteisön on selvitettävä konsernijohtoon kanssa etukäteen keskitettyjen toimintojen käyttö.

Konsernissa tulee hyödyntää eri tukipalvelujen hankinta- ja volyymiedut sekä ammatti- ja erityisosaaminen. Niin ikään konsernissa noudatetaan mahdollisuuksien mukaan yhteneväisiä periaatteita omaisuuden luovutuksessa, sijoitus- ja rahoitustoiminnassa, takauksissa, henkilöstöpolitiikassa ja riskien hallinnassa.

Perusturvakuntayhtymä Karviainen järjestää Vihdin kunnalle **sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut** mukaan lukien työterveyshuolto. Karviaisen johtaja osallistuu kunnan johtoryhmän työskentelyyn oman alueensa osalta ja asioissa.

Tällä hetkellä asiakkaaksituloprojektit ovat käynnissä Kunnantaitoa Oy:n (palkanlaskenta- ja laskentapalvelu) sekä Tiera Oy:n (tietohallinto) kanssa.

6.1. Hankinnat

Hankinnoissa noudatetaan hankintalainsäädännön lisäksi soveltuvien osin kunnan hankintaohjetta sekä seudullisista hankinnoista annettua ohjetta. Konserniyhteisöjen tulee selvittää hankintayhteistyön edellytykset ennen hankintojen toteuttamista. Mahdollisuuksien mukaan hankinnat suoritetaan seudullisessa yhteistyössä. Tytäryhteisöt ovat soveltuvien osin mukana kunnan ja alueen hankintasopimuksissa.

Mikäli konserniin kuuluva yksikkö, kuten osakeyhtiö, on vähäisessäkin määrin yksityisessä omistuksessa, sitä ei voida pitää hankintalain tarkoittamana sidosyksikkönä.

6.2. Toimitilojen hallinta ja omaisuuden luovutus

Vihdin kunnan tiloista vastaava tilapalvelut-yksikkö hallinnoi ja omistaa palvelutuotantoon käytettäviä tiloja ja koordinoi konsernin tilojen käyttöä. Kunnan toiminnot ja tytäryhteisöt sijoittuvat ensisijaisesti kunnan omistamiin tiloihin. Konsernissa käytetään yhtenäisiä kiinteistönvuokrausperusteita.

Omaisuuden luovutuksessa on otettava huomioon konsernin etu. Luovutukset eivät voi tapahtua alle käypien arvojen.

6.3. Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Konsernissa noudatetaan kunnanvaltuuston hyväksymiä sijoitustoiminnan periaatteita.

Kunta voi antaa tytäryhteisöille lainoja. Tytäryhteisöt voivat hankkia lainarahoituksen myös kunnan ulkopuolelta. Tällöin tyttärien tulee hyödyntää yhteistyö kunnan kanssa edullisten lainaehtojen saamiseksi. Kunta voi taata tytäryhteisöjen lainoja, mikäli se alentaa lainakustannuksia tai tytäryhteisöllä ei ole muita vakuuksia.

6.4. Takaukset

kunnanvaltuusto voi myöntää

- omavelkaisia takauksia
- toissijaistakauksia
- täytetakauksia

Yhteisön, jolle takaus tai vakuus annetaan, tulee tuottaa kunnan palveluja tai edistää muutoin kunnan tai konserniyhteisön toimialaan kuuluvia tehtäviä.

Taattavan lainan ehdot hyväksyy kunnanvaltuusto takauksen yhteydessä, kunnan valtuuttamana kunnanhallitus ennen takauksen täytäntöönpanoa. Pääsääntöisesti kunta vaatii takaukseen vastavakuuden ja takausprovision.

Tytäryhteisöt eivät saa ilman konsernijohtoon suostumusta antaa takauksia tai muita vastaavia sitoumuksia tai muita vakuuksia.

Takauksista on kunnanvaltuuston hyväksymä erillinen ohje.

6.5. Henkilöstöpolitiikka

Tytäryhteisöjen tulee noudattaa soveltuvin osin kunnan henkilöstöpolitiikan periaatteita. Etenkin harkinnanvaraisten työsuhteen etujen myöntämisessä yhteisöt pyrkivät noudattamaan kunnan käytäntöä. Tällaisia etuja ovat esimerkiksi harkinnanvaraiset palkkaedut ja harkinnanvarainen työvapaa sekä työntekijän oikeus henkilöstökoulutukseen, luontoissuorituksiin ja lisäeläke-etuihin.

Tytäryhteisöillä on oikeus ottaa henkilöstöä ja päättää henkilöstön työsuhteita liiketaloudellisten periaatteiden mukaan. Henkilöstön hankinnassa tulee tytäryhteisöjen ottaa huomioon mahdollisuuksien mukaan konsernin sisäiset siirtotarpeet.

Palkkauksessa ja muissa sopimuksenvaraisissa etuuksissa noudatetaan tytäryhteisön toimialasopimusten (myös työehtosopimusten) periaatteita. Tytäryhteisöt liittyvät jäseneksi kuntatyönantajan perustamaan työnantajayhteisöön, ellei toiminnan tai tytäryhtiön etu muuta edellytä. Tytäryhteisöt järjestävät eläkevakuutuksensa kuntien eläkevakuutuksessa silloin, kun se on kunnan edun mukaista eikä tytäryhtiön etu muuta edellytä.

6.6. Riskien hallinta

Konserniyhteisön riskienhallinta järjestetään noudattaen soveltuvin osin kunnanhallituksen hyväksymiä riskienhallinnan linjauksia. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että yhteisön toimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan ja niitä seurataan.

Konserniyhteisöjen tulee varmistua, että vakuutusturva on riittävä. Konsernin vakuutusten kilpailuttaminen tehdään mahdollisuuksien

mukaan samanaikaisesti kunnanvakuutusten kilpailuttamisen yhteydessä.

7. KONSERNIRAPORTOINTI JA TIETOJEN ANTO

Tytäryhteisöjen tulee antaa kunnalle säännöllisesti seuraavat tiedot:

- hallituksen kokouskutsut asialistoineen
- yhtiökokouskutsut ajoissa, 4 vkoa, jotta kunnanhallituksen ohjeiden anto on aikataulullisesti mahdollista,
- hallituksen ja yhtiökokouksen pöytäkirjajäljennökset

7.1. Toiminnan ja talouden suunnittelu sekä seuranta

Tytäryhteisöjen vuotuiset toiminta-, talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmat tulee toimittaa Vihdin kunnalle seurantaa varten viivytyksettä niiden valmistuttua ja pyydettyä myös luonnosvaiheessa. Suunnittelussa ja seurannassa noudatetaan kunnan antamaa suunnittelu-aikataulua ja ohjeistusta.

Konsernin osavuosikatsauksen laadintaa varten tytäryhteisön on toimitettava Vihdin kunnalle tulos- ja rahoituslaskelman toteutumisvertailut ja toiminnallisia tavoitteita koskevat toteutumisvertailut osavuosijaksolta sekä tulos- ja rahoituslaskelma-arviot koko tilikaudelta. Niiden lisäksi tulee toimittaa toimintakatsaus, jossa on arvioitu tavoitteiden toteutumista koko kuluvalle suunnittelukaudella ja mahdollisia poikkeamia tavoitteista sekä tarvetta korjaaviin toimenpiteisiin.

Vihdin kunnan talous- ja strategiajohtaja antaa erillisen ohjeen talousarvion ja osavuosikatsauksen laadinnasta ja aikataulusta, joita konserniyhteisöjen tulee noudattaa.

7.2. Konsernitilinpäätös

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Yhteisöjen on järjestettävä kirjanpitosensa niin, että sen perusteella voidaan laatia kuntalain edellyttämä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laatimista varten on Vihdin kunnalle toimitettava seuraavat asiakirjat:

- tilinpäätösasiakirjat sekä tilintarkastuskertomus
- tulos- ja rahoituslaskelman toteutumisvertailut (budjetoidut vs. toteutuneet)

- kokonaistalouden tunnuslukuvertailu kannattavuudesta, maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta
- tuotannon määrää, laatua ja muita toiminnallisia tavoitteita koskeva toteutumisvertailu.

Edellä mainitut toteutumisvertailut on toimitettava erikseen, elleivät ne sisälly toimintakertomukseen.

Vihdin kunnan talous- ja strategiajohtaja antaa erillisiä ohjeita tilinpäätöksen laadinnasta ja aikataulusta, joista konserniyhteisöjen tulee noudattaa.

7.3 Erityinen raportointivelvollisuus

Erityinen raportointivelvollisuus koskee Perusturvakuntayhtymä Karviaisen johtajaa ja luottamushenkilöedustajaa Karviaisen hallituksessa, joiden tulee raportoida kunnanhallitukselle 4 kertaa vuodessa yhtymän toiminnasta ja taloudesta. Raportti tulee esitellä myös kunnanhallituksen kokouksessa.

8. KONSERNIN TARKASTUS JA VALVONTA

8.1. Konsernin valvonta

Konsernin valvonnasta vastaa konsernijohto. Kunnanjohtajalla on oikeus yksittäistapauksissa määrätä sisäisten selvitysten teettämisestä yhteisöissä, mikäli kunnan omistajapoliittinen etu tätä vaatii. Näin toimittaessa on otettava huomioon osakeyhtiölain tai muun lainsäädännön vaatimukset, mm. salassapitoa ja osakkeenomistajien yhdenvertaista kohtelua koskien erityisesti yhtiöissä, joissa konserni ei omista 100 prosenttia osakkeista.

Konserniyhteisöjen hallitusten tai vastaavien toimielinten ja johtajan vastuulla on sisäisen valvonnan järjestäminen omassa organisaatiossaan.

Kunnanjohtajalla tai hänen nimeämällään edustajalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen kokouksiin ja käyttää niissä puheoikeutta. Tytäryhteisöiden yhtiöjärjestyksiin tai vastaaviin tulee sisällyttää tämän mahdollistava määräys.

8.2. Tilintarkastajan valinta

Konserniyhteisöjen tilintarkastus on järjestettävä yhteisön yhtiöjärjestyksen, perussopimuksen tai vastaavan määräyksen sekä yhteisöä koskevien tilintarkastussäännösten edellyttämällä tavalla. On huomioitava, että tilintarkastajat ovat auktorisoituja.

Tytäryhteisöjen tilintarkastajat kilpailutetaan kuuden vuoden välein siten, että kaikissa tytäryhteisöissä on kunnan kanssa sama tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö tai tytäryhteisöt on jaettu tarkoituksenmukaisiin ryhmiin siten, että kullekin ryhmälle voidaan valita oma tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö.

Kuntalain 74 §:n tarkoittamalla kunnan tilintarkastajalla on oikeus tarkastaa yhteisön toimintaa ja tavoitteiden toteutumista haluamassaan laajuudessa. Yhteisö antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa niiden saannissa.

8.3. Tarkastuslautakunnan tehtävät konsernin tarkastuksessa

Tarkastuslautakunnan on arvioitava kunnan toimintaan kohdistuvan arvioinnin lisäksi konsernia koskevaa tavoiteasettelua ja tavoitteiden toteutumista. Arvioinnin perusteena käytetään kunnan talousarvioon ja –suunnitelmaan merkittyjä tavoitteita ja niiden toteutumisseurantaa. Tarkastuslautakunnan tulee arvioida konsernijohtoon toiminnan tuloksellisuutta. Tarkastuslautakunnalla tai sen yksittäisellä jäsenellä ei ole oikeutta saada tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja suoraan tytäryhteisön toimielimeltä tai vastuuhenkilöiltä. Tarkastuslautakunnan tietojensaantioikeus rajoittuu konsernijohtoon raportointiin ja kunnan viranomaisten hallussa oleviin asiakirjoihin salassapitosäännösten rajoissa.

9. TYTÄRYHTEISÖJEN NEUVOTTELUVELVOITTEET, KUNNAN EDUSTAJIEN OHJEISTAMINEN, VELVOLLISUUDET JA VALINTAPERUSTEET

Konserniin kuuluvan yhteisön on ennen omaa päätöksentekoaan selvitettävä konsernijohtoon kannanotto asiaan silloin, kun päätettävä asia merkittävästi vaikuttaa yhteisön tai kunnan toimintaan tai taloudelliseen vastuuseen.

Tytäryhteisön johdon tulee toimia huolellisesti ja yhteisön edun mukaisesti. Lopullinen päätösvalta ja vastuu erillistä kannanottoa

koskevassa asiassa on aina yhteisön omalla päätöksentekuelimellä, vaikka konsernijohdon kannanotto päätettävään asiaan on hankittu ennen yhteisön päätöstä.

Yhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen on hankittava ennakkoon konsernijohdon kannanotto seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen
- toiminta-ajatuksen oleellinen muuttaminen
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen, ellei muutos ole tekninen tai muutoin vähäinen
- osakeanti tai pääomarakenteen merkittävä muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien, mukaan lukien immateriaalioikeuksien hankkiminen, myyminen, vuokraaminen tai panttaaminen
- merkittävät kiinteistö- ja yrityskaupat
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista tai omistamista ei ole erityisesti annettu yhteisön tehtäväksi
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takauksien taikka muiden yhteisöjä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen taikka niiden ehtojen olennainen muuttaminen
- periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittävät sopimukset
- epätavallisin ehdoin tehtävät tai muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat sopimukset yhteisön ja sen osakkeenomistajan, jäsenen taikka hallituksen jäsenen välillä, tällaisten sopimusten muuttaminen sekä sopimuksiin perustuvista vaatimuksista luopuminen
- merkittävät henkilöstöpoliittiset ratkaisut, toimitusjohtajan tai vastaavan valinta ja palkkaus sekä tulospalkkausjärjestelmän käyttöönotto ja muuttaminen
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön noudattamasta tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä
- vaikutuksiltaan merkittävän oikeudellisen prosessin aloittaminen
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen
- toiminnan muuttaminen siten, että yhtiö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköaseman suhteessa kuntaan
- muu yhteisön tulokseen, pääoman tuottoon tai riskiin olennaisesti vaikuttava tapahtuma.

Mikäli toimenpide on hyväksytty emoyhteisön talousarvion yhteydessä tai kunnanvaltuuston tai -hallituksen jo tekemillä päätöksillä, ei erillistä tiedottamisvelvoitetta ole.

Muiden kuin tytäryhteisöjä pyydetään edellä mainituissa asioissa informoimaan konsernijohtoa. Informoinnista vastaa kunnan luottamushenkilöedustaja yhteisössä. Ellei asiasta ole sovittu tytäryhteisön osakkaiden kesken, tätä kohtaa sovelletaan soveltuvin osin. Perusturvakuntayhtymä Karviaisen ja liikelaitoskuntayhtymä Puhdin ohjauksesta ja raportoinnista sovitaan erikseen.

Informointi- ja tiedottamisvelvoitetta ei ole jos sitä ei voi toteuttaa rikkomatta yhtiölain säännöksiä, erityisesti salassapidosta ja osakkaiden yhdenvertaisesta kohtelusta.

Kaikissa yhteisöissä, mukaan lukien osakkuus- ja muut yhteisöt, toimivien kunnan edustajien tulee noudattaa kunnan toimivaltaisen viranomaisen (kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai muu johtosäännössä määrätty) antamia ohjeita. Ohjeet voidaan tarvittaessa yksilöidä valtakirjalla tai pöytäkirjanotteella. Lähtökohtana on, että ottaessaan vastaan luottamustehtävän yhteisössä edustaja sitoutuu noudattamaan saamia ohjeita. Yksittäiset ohjeet eivät saa olla ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten kanssa. Konserniyhteisössä noudatetaan aina, myös mahdollisissa ristiriitatilanteissa, voimassa olevaa lainsäädäntöä. Kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeet antaa ja edustajan nimeää kunnanjohtaja.

Yhteisöihin nimetyiltä kunnan edustajilta edellytetään:

- aktiivisuutta yhteisön toiminnan kehittämisessä
- perehtymistä yhteisön toimintaan
- kunnan toiminnalle asettamien tavoitteiden tuntemista
- kunnan antamien ohjeiden tuntemista ja noudattamista
- raportointia ja yhteydenpitoa kuntaan

Kunnan edustajat valvovat kunnan toiminnallisia ja taloudellisia etuja ja toimivat siten, että kunnanvaltuuston päättämät strategiset tavoitteet voidaan toteuttaa. Edustajat noudattavat mahdollisesti erikseen annettavia ohjeita. Edustajien tulee pyydettyäessä olla kunnan käytettävissä asiantuntijoina yhteisön asioita käsiteltäessä.

Yhteisön hallintoelimiin valittavan tulee olla hyvämaineinen ja sopiva tehtävään. Hallintoelimen jäseneksi ei voida valita vajaavaltaista, liiketoimintakiellossa tai konkurssissa olevaa henkilöä. Lisäksi yhteisökohtaisesti on harkittava, estävätkö eturistiriidat yhteisön kanssa kilpailutilanteessa toimivan tai asiakkaiden edustajan valitsemisen yhteisön hallintoon.

10. TIEDOTTAMINEN KONSERNIA KOSKEVISTA ASIOISTA

Yhteisön viestinnän on tuettava kunnan asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa sekä noudatettava kunnan viestinnän linjauksia. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

Kuntalain 29 §:n mukaan kunnan on sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen yhteisön tai säätiön toiminnasta silloin kun se hoitaa kunnallista tehtävää. Yhteisön tai säätiön on annettava tiedotusta varten kunnalle tämän pyytämät tiedot. Ennen tietojen antamista yhteisön tai säätiön on arvioitava, voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

Tarvittaessa tehdään yhteistyötä kunnan kanssa erityisesti merkittävissä tytäryhteisön muutos- ja kriisitilanteessa. Tytäryhteisön on tiedotettava organisaationsa viestinnän strategisista suunnitelmista, muutoksista ja toiminnasta konsernijohdolle.

Liitteet:

Luettelo konserniyhteisöistä = Vihdin kunnan konsernirakenne

- Vihdin kunta
- tytäryhtiöt
- kuntayhtymät
- osakkuusyhteisöt

Yhteisöedustajien ohjaus ja tuki

TYTÄRYHTIÖT

	Omistus	Tase t€
KOy Ala-Nummela	100	26
KOy Härköiläntie 1	100	87
KOy Härköiläntie 2	100	179
KOy Härköiläntie 3	100	85
Nummelan Aluelämpö Oy	60	3616
Nummelan Teollisuustalo Oy	100	1395
Palman Tieto-taitokeskus Oy	55,3	1210
Veikkoinkorpi I Oy	100	348

Esityslistat luottamushenkilöille ja valvontavastuulliselle.

KUNTAYHTYMÄT	Omistus	Tase Me
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	1,96	933
Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä	23,63	27
Nikinharjun kuntayhtymä	33,3	2
Uudenmaan erityispalvelut kuntayhtymä-Eteva	3,42	
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	4,31	
Perusturvakuntayhtymä Karviainen	50	13
Liikelaitoskuntayhtymä Puhti	48,21	0,96
Uudenmaan liitto	2,27	

Esityslistat luottamushenkilöille, tiedoksi valvontavastuulliselle ja kunnanhallitukselle.

OSAKKUUSYHTIÖT

KOy Myntinpelto	37,93
-----------------	-------

OSAOMISTEISET YHTIÖT

Kunta-asunnot Oy	7,99	394
Kuntarahoitus Oyj	< 1	20047
FCG Oy	< 0,01	32
Rosk'n Roll Oy Ab		
Länsi-Uudenmaan Vesi ja Ympäristö Oy		
Vihdin Laituri Oy		

MUUT

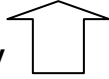
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Länsi-Uudenmaan ympäristöterveys
Hiiden Opisto
Keski-Uudenmaan Uusyrityskeskus ry
Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto
Länsi-Uudenmaan Uusyrityskeskus ry

Yhteisöedustajien ohjaus ja tuki

Kunnanhallitus

- johtaa kuntakonsernia
- antaa menettelytapaohjeet edustajille ellei ohjeita voida antaa kunnanjohtajan toimesta

Raportointi 2 krt / v

Kunnanjohtaja

- antaa ohjeet luottamushenkilöedustajille omistajakantaa edellyttävissä päätöksissä
- antaa ohjeet yhtiökokousedustajille

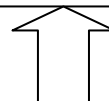
Raportointi 2 krt / v

Kunnan valvontavastuullinen

- nimetään erikseen
- on aktiivisessa yhteydessä luottamushenkilöedustajaan
- seuraa yhteisön toimintaa
- välittää tietoa kunnan sisällä kunnanjohtajalle ja talous- ja strategiajohtajalle yhteisöstä

Jatkuva yhteydenpito, raportointi

YHTEISÖ

- hakee päätöksentekoonsa omistajan ennakkosuostumuksen sitä edellyttävissä asioissa

Kunnan luottamushenkilöedustaja yhteisössä

- nimetty yhteisöön edustamaan kuntaa
- toimii tytäryhteisöjen ja muiden yhteisöjen hallintoelimissä siten, että valtuuston yhteisölle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- valvoo kunnan taloudellisia ja toiminnallisia etuja lakien ja asetusten puitteissa
- vastaa vastuuyhteisön seurannasta kuntaan päin ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia sekä raportoi konsernijohdolle vähintään kaksi kertaa vuodessa.
- sitoutuu noudattamaan saamia ohjeita
- on aktiivisesti yhteydessä kuntaan
- valvoo, että ennakkosuostumus on haettu tarvittaessa ennen päätöstä
- toimii tarvittaessa asiantuntijana yhteisön asioita käsiteltäessä